Poštnina plačana v gotovini

Sped. in abbon. post. - II Gruppo

KATOLIŠKI GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta št. 18
Poštno ček. račun: št. 9-12410

Cena: Posamezna št. L 15
Naročnina: Mesečna L 65
Za inozemstvo: Mesečno L 100

Leto II. - Štev. 36 | Gorica - 6. septembra 1950 - Trst | Izhaja vsako sredo

Slovenski učitelj

in njegova dolžnost

Sredi moralne, socialne in politične razrvanosti povojne dobe, stopa slovenski učitelj takorekoč v novo šolsko leto 1950-51, čigar začetek se z naglimi koraki približuje.

Šolsko leto, ki stoji pred nami, je šesto po zlomu nacifašistične hegemonije, a je, žal, tudi šesto, odkar je komunistična brezbožna pest zasegla slovenski narod in si — kot jamstvo za uspešnejše prodiranje na poti do uničenja zapadne krščanske kulture in katoliške vere, priklenila najprej šolo in njeno mladino.

Da je v zapadnem svetu neoporečno zajamčena svoboda vere in je njeno uveljavljanje v vseh panogah človeškega udejstvovanja le logična stvar, ni treba posebej poudarjati. Istotako nam tudi nihče od pravih satanovih pristašev ne more iskreno trditi, da niso zlasti katoliški izobraženci v takoimenovanih »ljudskih demokracijah« — vštevši Jugoslavijo — podvrženi najponiževalnejšemu načinu zatiranja in preganjanja.

Precejšnja vrsta izobražencev, ki žive za železno zaveso, je ostala zvesta svojim katoliškim in narodnim načelom ter je to svojo zvestobo morala drago plačati in jo še vedno plačuje, ker vlada tako dolgo ne odneha, dokler se ji zlasti prosvetni delavec popolnoma ne podredi, to se pravi, dokler popolnoma ne proda svoje duševne osebnosti za ceno relativnega in začasnega ljubega miru.

Jasno je, da je komunizmu sovražen vsakdo, ki si dovoljuje gledati na razne življenjske probleme nekoliko drugače, to je skozi samostojne naočnike, toda pravtako je jasno, da je komunizmu še najbolj nevaren vpliven katoliški izobraženec, ki lahko — kljub vsem vsiljenim receptom »ljudske kulture« — ostane pri državnem vozu močna zavora...

V takih okoliščinah je zato pot samo dvojna: ali naj vzgojitelj svoje svetinje zataji in podleže tako hudo, da postane sam sredstvo za pohujševanje in materialistično »grajenje« nove »napredne« (komunistične) mladine, to je mladine brez Boga in brez morale; ali pa naj svojo eksistenco takorekoč uniči in postane predmet vsakovrstnega zatiranja in preganjanja.

Mnogo je takih, ki so zaradi svojega polovičarstva in spričo pomanjkanja granitnih osnov katoliške vzgoje, podlegli režimu in postali njegovi hlapci, toda mnogo je tudi takih, ki so skupno z vzgojitelji iz duhovniških vrst in višjimi cerkvenimi dostojanstveniki, prenesli raje najhujša ponižanja, kakor da bi se pokorili rdečim nasilnežem.

Tudi od tebe, dragi goriški in tržaški kolega, zahteva sedanji čas že mnogo več. Ni dovolj, da si delaven in pošten, dostojen in marljiv pri svojem šolskem delu, kakor tudi ni dovolj, da svoja katoliška in protikomunistična načela javno izpoveduješ. Treba je, da postaneš pravi apostol mladine, katero moraš sistematično navduševati za Kristusa in njegovega vojskujočega se namestnika na prestolu sv. Petra. To boš deloma dosegel že s tem, ako boš šolsko učno snov — kjer je to možno in pravilno prešinjal z verskim duhom in skrbel, da bodo otroci v svojih spisih vzporedno z navadnim letom in njegovimi dobami, živo spremljali in občutili tudi cerkveno leto, zlasti, da bodo znali pravilno razumeti in ceniti pomen zapovedanih praznikov. Na ta način boš dosegel, da se bo v teh mladih srcih čimprej prebudila prava katoliška zavest, ki bo kmalu pokazala svoje sadove. Tvoji učenci bodo postali mirni in dobri, značajni in odkritosrčni; vendar bodo za vse to tudi in predvsem potrebovali tvojega vedno dobrega zgleda, kajti še tako lepe besede, ostanejo vedno le besede. —

Vsak dan se lahko prepričaš, dragi kolega, da se tudi pri nas satanovi plačanci neverjetno trudijo, da bi si pridobili tega ali onega učitelja, to ali ono učiteljico in polagoma ovirali ali s svojim farizejskim vplivanjem polagoma celo preprečili vestno krščansko vzgojo mladine. Vse ugodnosti in zaslombe so pripravljeni nuditi vsakomur, da le dosežejo svoje »progresivne« namene! Otroke ti spretno in pretkano organizirajo v »pionirje« ter jih kot take potem vzgajajo v indiferentnem ako ne celo v sovražnem razpoloženju do Boga in vsega, kar je njegovega, učijo jih zahrbtnosti in vohunstva tudi na škodo lastnih staršev in vzgojiteljev, pripovedujejo jim vse mogoče bajke o »socialističnih rajih« in jih pogostokrat odkrito kvarijo.

Ali boš ti, dragi kolega, na vse te akcije molčal in se previdno umaknil med štiri stene šolske sobe? Ne! Predvsem boš skušal staršem dati dober nasvet, naj svojim otrokom vendar ne vzamejo pravice do sv. zakramentov, ki jih sv. cerkev odreka vsem staršem in otrokom, ki odobravajo razna komunistična otroška udruženja, kot so cicibani, pionirji itd. Dalje boš poskrbel, da bosta z vaškim g. župnikom ali veroučiteljem čimprej organizirala »Marijin vrtec«, kjer bosta v vzdušju ljubezni do Boga in pravega veselja obvarovala malčke pred grabežljivimi volkovi.

Marsikdo bo ugovarjal, češ da to ni in ne more postati njegovo opravilo. O, da, ne samo opravilo, temveč dolžnost vsakega učitelja, ki se zaveda odločilne važnosti sedanjih dni!

Kot zaveden sin svojega naroda, ki je dal za Kristusovo slavo na tisoče mučencev, mora slovenski učitelj postati zgled praktičnega katoličana in gorečega apostola mladine, za katere vzgojo je Bogu in narodu odgovoren.

Z odločnim katoliškim zadržanjem bo tudi najbolje odgovarjal vsem poiskusom naših južnih sovražnikov, ki se s komunisti obeh barv vred nenehoma tržejo za vsakega našega otroka.

Vse to, vidiš, dragi kolega, je tvoja dolžnost in — da je temu res tako — naj te v nastopajočem šolskem letu opominjajo, vzpodbujajo in vodijo besede velikega slovenskega vladike dr. A. B. Jegliča, iz čigar ust so izzvenele kot kategorični imperativ za današnje dni:

»Satan ima že svojo fronto, zato mora imeti tudi Kristus svojo!«

J. G.

Boji na Koreji

Komunisti so vrgli v odločilno bitko za pristanišče Fusan na fronto vse razpoložljive čete, rezerve in vse tanke, kar jih imajo. Vojaki Združenih narodov se z vsemi silami upirajo, hitijo mašiti vrzeli predorov na 89 km dolgi fronti, a ker je sovražnik v veliki številčni nadmoči, se jim to ne more povsod posrečiti. Vendar so komuniste na vseh kritičnih točkah zadržali. Med tem pa poveljstvo vojske OZN hiti dovažati po morju in po zraku ojačanja v Korejo, kajti nevarnost prodora se da zamašiti le s svežimi četami. Mac Artur nič ne dvomi, da bi mu to ne uspelo, ako severnim Korejcem ne priskočijo na pomoč kitajske divizije, ki so že zbrane na korejski meji. Če se pa to zgodi, pride po vsej priliki do svetovnega požara, ki bo še vse groznejši kot sta bila dosedanja.

Delo Varnostnega sveta

S zadnjim avgustom je končal sovjetski zastopnik Jakob Malik predsedovati sejam Varnostnega sveta, pri katerih je zavlačeval s svojimi obtoževalnimi in lažnjivimi govori vsako pametno razpravo o komunističnem napadu na Južnokorejsko republiko. Najprej se je vedoma lagal, da je Južna republika napadla Severno Korejo in je bilo treba dolgih razprav, da je priznal svojo laž. Nato je vso krivdo te korejske tragedije zvrgel na ZDA, ki jih je označil kot napadalca in terjal naj se umaknejo iz bojišča. Zahteval je tudi, da naj Varnostni svet zasliši zastopnika Severne Koreje, ki naj bi prišel pred zborovanje kot tožitelj namesto kot toženec. S tem je hotel vso zadevo postaviti na glavo, kar je komunistom vrhovno pravilo v občevanju s zunanjim svetom. Stalin je bil morda z njim zadovoljen, pri vseh drugih narodih na svetu pa je to sovjetsko postopanje vzbudilo ogorčenje.

V septembru je sprejel predsedstvo britanski zastopnik Jebb, ki je ob nastopu izjavil, da bo Varnostni svet moral začeti znova z razpravami, ki so obtičale na dan 1. avgusta. Na dnevnem redu sta napad v Koreji in vprašanje Formoze, ki bi jo komunistična Kitajska tako rada zasedla, ako bi tam ne patruliralo vojno brodovje ZDA, da preprečí nove vojne zapletljaje.

Mednarodne pogodbe

Po nalogu predsednika zunanjepolitičnega odbora predstavniške zbornice, Johna Keeja, so zbrali listine o nedavnem delovanju Sovjetske zveze na področju mednarodnih odnošajev, ki dokazujejo celo vrsto kršitev pogodb, nasprotovanja reševanju mednarodnih problemov in teritorialnih ekspanzij. Cilji te zbirke je »seznaniti ameriški narod s težavami pogajanj s Kremljem.«

Zbirka našteva približno 60 težkih kršitev pogodb in sporazumov, ki jih je sklenila Sovjetska zveza na mednarodnih konferencah po drugi svetovni vojni, in ki dokazujejo, da je »Sovjetska zveza ostala zvesta prevzetim obveznostim samo takrat, kadar je bilo to njej v prid.« Zbirka poučuje tudi sovjetsko obstrukcijo v OZN in v zasedbenih svetih štirih držav in omenja zlasti tudi teritorialne sovjetske pridobitve v drugi svetovni vojni.

Zveza krščanskih demokracij za srednjo Evropo

Dne 25. julija t. l. je bila osnovana v New Yorku krščanska demokratska zveza za Srednjo Evropo.

Za predsednika je bil izbran msgr. dr. Jozsef Kozi Horvath, predsednik Madžarske krščanske demokratske stranke; za podpredsednike pa: dr. Ivo Duhaček, član izvršilnega odbora Češke demokratske stranke; Mazys Pakstas, član Litvanske demokratske stranke; Karol Popiel, predsednik Poljske krščanske delavske stranke in dr. Miha Krek, predsednik Slovenske ljudske stranke - za tajnika pa Konrad Sienievicz, generalni tajnik Poljske krščanske delavske stranke. Člani odbora so še: dr. Adolf Klimek, dr. Laszlo Pranos Vainanskas in msgr. Franc Gabrovšek.

Naloga zveze je:

1) da informira narode svobodnega sveta o resničnih političnih, socialnih, ekonomskih in kulturnih prilikah svojih narodov in držav ter jih seznani s sredstvi in načini, s katerimi skušajo komunistični režimi sovjetizirati javno življenje in gospodarstvo, izkoreniniti krščansko moralo, vero in tradicijo, ter preprečiti delo Cerkve, duhovnikov in verskih ustanov;

2) da goji medsebojno sodelovanje in razumevanje med voditelji, organizatorji in člani krščanskih demokracij;

3) da poveča med svobodnimi narodi sveta zanimanje in simpatije za krščanske narode, ki jih tlači agresivni, materialistični despotizem;

4) da z združenimi močmi in z vsemi dopustnimi moralnimi in legalnimi sredstvi dela na osvoboditvi zatiranih krščanskih narodov;

5) da začne takoj po osvoboditvi svojih narodov graditi s skupnimi napori krščanski red, ki bo spoštoval naravne zakone, svobodo Cerkve, zajamčil krščanski red javnega življenja in svobodo verske vzgoje;

6) da nadaljuje z učinkovitim in praktičnim sodelovanjem Krščansko demokratičnih strank, ki

(Nadaljevanje na 3. strani)

Ameriška živila za Jugoslavijo

Neki predstavnik ameriškega poljedelskega ministrstva je sporočil, da se zastopniki jugoslovanske vlade in ameriškega poljedelskega ministrstva pogajajo o možnosti, da bi Jugoslavija kupila odvišna ameriška živila. Jugoslovanski zastopnik se je v tej zadevi neuradno obrnil na ameriškega poljedelskega ministra Charlesa F. Brannana.

Jugoslavija je prva članica prehranjevalne in poljedelske organizacije v Združenih narodih, ki se bo pogajala za nakup ameriških odvišnih živil. Kakor je znano, je ameriško poljedelsko ministrstvo 4. avgusta sporočilo, da bodo Združene države ponudile nekatera odvišna živila članicam prehranjevalne in poljedelske organizacije po minimalnih cenah.

Med živila, ki jih nudijo Združene države članicam te organizacije spadajo mleko v prahu, jajca v prahu, fižol in grah, surovo maslo, sir in konservirano mleko.

Po poročilih iz Evrope je zaradi velike vročine in pomanjkanja dežja bila velika suša nele v Jugoslaviji, ampak tudi na Madžarskem, v Romuniji in Bolgariji. V teh državah je letina zelo slaba.

PETNAJSTA NED. PO BINKOŠTIH

Iz svetega evangelija po Luku
(Lk 7, 11 - 16)

Tisti čas je šel Jezus v mesto, z imenom Naim, in šli so z njim njegovi učenci in mnogo ljudstva. Ko se je pa približal mestnim vratom, glej, so nesli ven mrliča, edinega sina matere ,ki je bila vdova; in z njo je bilo mnogo ljudi iz mesta. Ko jo je Gospod videl, se mu je v srce zasmilila in ji je rekel: Ne jokaj! — In pristopil je ter se dotaknil nosil — nosilci pa so obstali — in je rekel: Mladenič, rečem ti: Vstani! — In mrtvi je sedel in začel govoriti; in Jezus ga je dal njegovi materi. In strah je obšel vse in hvalili so Boga ter govorili: Velik prerok je vstal med nami, — in: Bog je obiskal svoje ljudstvo.

***

Ravno pri mestnih vratih je Jezus srečal pogrebni sprevod. Pogrebci so nesli mladeniča, sina edinca in za krsto je omahovala uboga mati. V svoji žalosti, mati Jezusa verjetno niti opazila ni in zato mu ni rekla nobene besede. Toda za Jezusa ni treba besed. Videl je njeno bridkost in ji je obudil mrtvega sina.

Mati! kako čudovita je ta beseda. Prva pride iz otroških ust in je mnogokrat tudi zadnja, ki jo človek izgovarja v smrtnem boju.

V žalosti in trpljenju se nehote oziramo, kje je mati, da bi nas tolažila, da bi nam z ljubečo roko pobožala razgreto glavo. — V sreči nam pa zopet nekaj manjka, če ni matere. Brez nje nismo srečni. Želimo si, da bi nas videla in se z nami veselila.

Matere so ogromna moč na svetu. Večjega daru za na pot v življenje nam Bog skoraj ne more dati, kakor je dobra mati. Kdor je imel ob svoji strani skrbno mater, se v življenju skoraj ne more zgubiti. Spomin nanjo ga bo spremljal vedno in ga varoval pred hudimi zablodami.

Življenje vsake, krščanske matere pomeni počasno in dolgotrajno mučeništvo. Za otroke in moža mora žrtvovati dan za dnem dušo in telo. Življenje ni praznik in otroci niso igračke. — Danes pa mlade neveste sanjajo samo o cvetju, za trnje nočejo vedeti. Zato se dogaja, da se marsikatera celo za ceno pravih zločinov brani bremen materinstva. Ne zavedajo se, da vrtnic brez trnja ni in prav tako tudi resničnega veselja brez odgovornosti ni.

Materino delo mora vedno spremljati molitev. Tu gre za duše in verna mati se dobro zaveda, kako prazno je vse njeno delo brez božjega blagoslova. Solze uboge vdove v Naimu so vzbudile sočutje v Jezusovem srcu. Molitev vsake matere bo gotovo našla odmev pri Jezusu. Njihovim prošnjam, ko ga bodo prosile za svoje družine, se Jezus ne bo mogel ustavljati.

Danes so marsikje razbite družine. V precejšnji meri je tega krivo pomanjkanje molitve v naših družinah. Skupne molitve po družinah skoraj ni več. Matere imajo tu veliko nalogo in odgovornost. Žrtve in molitve krščanskih mater bodo v veliki meri obvarovale svet pred časno in večno pogubo.

NEDELJSKA MOLITEV

TVOJO CERKEV, GOSPOD, NAJ TVOJE USMILJENJE VEDNO OČIŠČUJE IN VARUJE; IN, KER BREZ TEBE NE MORE OBSTATI, NAJ JO VEDNO VODI TVOJA DOBROTA.

Koledar za prihodnji teden

10. septembra. NEDELJA. 15. po binkoštna. Nikolaj Tolentinski.
11. PONEDELJEK. Teodora.
12. TOREK. Ime Marijino.
13. SREDA. Filip, mučenec.
14. ČETRTEK. Povišanje sv. Križa.
15. PETEK. 7 žalosti Device Marije.
16. SOBOTA. Kornelij, papež.

SVETO LETO

Najodličnejši romar

Kdo neki bi mogel biti, ako ne sv. oče Pij XII.

Ko stotisoči vernikov prihajajo po svetoletne odpustke iz daljnih krajev zemlje in v duhu spokornosti obiskujejo štiri določene rimske bazilike ter opravljajo predpisane molitve, se tudi sv. oče ni hotel izvzeti od postavljenih pogojev za svetoletne odpustke. Šlo je le za čas in način, kako bi jih opravil, ne da bi motil načrtov svetoletnih romarjev, ki ga vsi želijo videti in pozdraviti ob svojem romanju.

Splošna avdienca v treh bazilikah

V ta namen je določil, da v soboto, 26. avgusta, odpade navadni skupni sprejem pri sv. Petru in naj se v Rimu navzoči romarji porazdelijo v jutranjih urah po drugih treh bazilikah, ki jih on kot romar letos še ni obiskal, da jih bo tam videl in blagoslovil. Zato so tisti dan romarji napolnili baziliko sv. Janeza v Lateranu, — večinoma Franzozi —, baziliko Marije Snežnice (Santa Maria Maggiore) — Nemci, Angleži in Irci — ter baziliko sv. Pavla — večinoma Italijani.

Papeževo romanje

Vse tri cerkve je sv. oče ta dan obiskal v spremstvtu najožjega kroga svojih dvornikov kot vsak drug romar. Povsod je vstopil v cerkev skozi svetoletna vrata, odšel peš skozi vrste drugih romarjev najprej molit k oltarju sv. Rešnjega Telesa, od tam je med molitvijo spokornega psalma Miserere korakal do glavnega oltarja; Confessio se imenuje ta oltar v rimskih bazilikah —. Tu je zmolil molitev svetega leta, ki so ji vsi v cerkvi navzoči tisoči pobožno sledili, nato je sledila molitev treh Očenašev, Zdravih Mariji in Čast bodi... za zadobitev svetoletnega odpustka in Očenaša po namenu sv. očeta. Do tu so romarji v tihi pobožnosti poslušali molečega papeža, a ko je nato pevski zbor začel peti Salve Regina (Pozdravljena Kraljica), se mu je pridružila vsa zbrana množica, ki je tudi z vsem notranjim prepričanjem ob koncu odpela Credo — apostolsko vero v latinskem cerkvenem jeziku —. Ta glasna in slovesna veroizpoved res človeka gane, ko prihaja iz tisočev grl. Pred odhodom iz bazilike, je sv. oče podelil zbranim romarjem svoj blagoslov.

V baziliki sv. Marije Snežnice, je sv. oče počastil sv . Rešnje Telo v kapeli, kjer je pred 51. leti daroval svojo novo sv. mašo; pri odhodu iz kapele je poklekrnil pred njega neki 78 letni starček in ga je prosil naj ga blagoslovi. Papež se je ustavil in je v starčku prepoznal svojega tedanjega strežnika Alceste Rossoni; dal mu je seveda, tudi sam ganjen, svoj apostolski blagoslov.

Razume se, da so sv. očeta po končanih molitvah v vseh treh bazilikah in zunaj njih zbrani romarji burno pozdravljali. Našim romarjem se bo zlasti glasno klicanje v cerkvah zdelo neprimerno, a naj se nad tem ne pohujšujejo; taka je pač v Rimu navada, ki je ni mogoče odpraviti.

Veličastne skupine romarjev

Pred zaključkom počitnic in po zaključku svojega mednarodnega zborovanja v Amsterdamu, je mednarodno udruženje katoliških intelektualcev poromalo v Rim po svetoletne odpustke. Zbrali so se iz naslednjih dežel in narodov: iz Avstralije, Švice, Južne Afrike, Mehike, Irske, Peru-ja, Švedske, Francije, Kanade, Malte, Brazilije, Združenih držav Sev. Amerike, Belgije, Danske, Avstrije, Španije, Portugalske, pa tudi izven domovine živeči zastopniki Madžarske, Poljske, Litve, Češkoslovaške, Romunije in Jugoslavije. Njih število je preseglo 6000 akademsko izobraženih vernikov in v Rimu se jim je pridružilo še 1500 članov te velike katoliške mednarodne organizacije, ki nosi lepo in pomembno ime »PAX ROMANA«. Važnost tega romanja za celo krščansko občestvo je bila povdarjena v raznih nagovorih pri izven cerkvenem zborovanju v Domicijanovem Stadionu, ki ga je vsa ta množica najrazličnejših narodnosti začela s pèto izpovedjo Apostolske vere: Credo.

Romanje iz Sicilije

Par dni za Pax Romana je dospelo v Rim veliko sicilsko romanje pod vodstvom kardinala Ruffini-ja iz Palerma. Je res ljudsko romanje, ker se je pridružil vernikom predsednik sicilske pokrajinske vlade on. Restivo z raznimi člani vlade, podpredsednik sicilske pokrajinske zbornice on. D'Antoni in več zborničnih in sindikalnih odposlancev.

Romanje iz Sardinije

Komaj so odšli Sicilci, so dospeli v večno mesto Sardinci, ki jih spremljajo vsi škofje tega otoka. Med romarji je tudi predsednik pokrajinske vlade in mnogi javni funkcionarji.

Goriško romanje v Rim

Obveščamo vse, ki se udeležijo goriškega škofijskega romanja v Rim, da odidemo z goriške postaje v ponedeljek 11. septembra ob 8,10 ter da se vrnemo v Gorico v soboto dne 16. sept. ob 8,35.

KOREJSKI KATOLIČANI

Korejski polotok, kjer se vršijo zadnje čase srditi boji, je nekoliko manjši od Jugoslavije ter ima kakih 23 milijonov prebivalcev. Dežela je gorata posebno na vzhodu ter pokrita s pragozdovi, obenem pa bogata zlata, srebra, bakra in grafita. Tretjina obdelane zemlje je posejana z rižem, prideluje se pa tudi pšenica, tobak in bombaž. Prebivalstvo Koreje ni enotno; prvotnemu mongolskemu plemenu so se primešali tuji elementi, kot Kitajci, Evropejci, Malezijci, Indonezijci in seveda tudi Japonci, s katerimi so Korejci še najbolj v sorodu.

Prvotno so častili Korejci nebo, zemljo, zvezde in naravne genije. Pred prihodom Japoncev, to je po zmagi Japoncev nad Rusi l. 1905, ko je postala Koreja japonski protektorat, so imeli Korejci dvojno češčenje. Prvo je bilo v tem, da so darovali jedi in kadilo raznim duhovom, pokroviteljem kraljestva, duhovom starodavnih kraljev in zaslužnih mož. Drugi kult, ki so ga uradno vpeljali okoli 4. stoletja, je budizem, ki se je razširil po celem polotoku in ki je od tam prešel tudi na Japonsko.

Katoliška vera je prišla na Korejo šele leta 1784. in sicer s Kitajske. Deset let pozneje je bilo na Koreji že štiri tisoč katoličanov, toda kmalu so se pričela razna preganjanja. Ko se je nahajal papež Pij VII kot Napoleonov jetnik v Franciji, je prejel od Korejcev poročilo o preganjanjih, a pomagati jim je mogel samo s svojimi solzami in molitvami. Pozneje so se preganjanja večkrat ponovila, toda kljub temu je število katoličanov raslo, tako da so šteli l. 1911 že 77 tisoč vernikov.

Zadnje čase je bilo na Koreji čez 185 tisoč katoličanov in čez 10 tisoč katehumenov s 163 domačimi in 89 tujimi duhovniki in misijonarji, s 469 redovnicami, 1557 katehisti in 85 bogoslovci. — Korejski katoličani so razdeljeni na sedem apostolskih vikariatov oz. prefektur in eno opatijo. Dve prefekturi oskrbujejo zunanji misijonarji sv. Kolumbana, opatijo benediktinci, ostale pa domača svetna duhovščina. Največ katoličanov je v apost. vikariatu Seul, ki šteje 66 tisoč vernikov.

Razstava katoliške dejavnosti v Rimu

Poleg razstave cerkvene umetnosti iz misijonskih dežel so te dni odprli tudi razstavo katoliške dejavnosti. V njih je predočeno nazorno kaj so katoličani izvršili tekom stoletji in širom zemlje z izpolnjevanjem evangeljskih naročil Kristusovih v prilog: družine, šolstva in znanosti, socialnega skrbstva in socialne pravičnosti, katoliškega tiska, zabavišča, filma in gledališča, obveščanja potom radia in lepakov. Tudi je zastopana dejavnost katoličanov na področju zvezdoznanstva, športa in turistike. Posebna dvorana pa ponazoruje Cerkev v mučeništvu in v preganjanjih od prvih časov katakomb do današnjih komunističnih krutosti. Kot miroljubna brambena četa sv. cerkve ima svoj posebni oddelek Katoliška akcija. Kdor se zanima za zgodovino naše matere sv. cerkve, bo v tej razstavi našel bogatega gradiva za to.

Škof Baraga se bliža slavi oltarja

Delo za proglasitev blaženim slovenskega škofa Barage, ki je toliko dobrega naredil v domovini ter v Ameriki, se razvija precej zadovoljivo. Veliko zaslugo za to imajo Slovenci, in zlasti še slovenski frančiškani v Združenih državah Amerike, ki so v zadnjem času zgradili v Lemontu veličasten »Baragov romarski dom« z umetniškim Baragovim kipom v parku pred stavbo.

V nedeljo 3. sept. 1950. je škof Tomaž L. NOA, osmi Baragov naslednik na škofijski stolici v mestu Marquette, Michigan, slovesno blagoslovil »Baragov romarski dom« ter spomenik v Lemontu. Ob tej priliki je tisočem Slovencev, ki so prihiteli tjakaj iz vseh strani Amerike, slovesno razglasil prvi uradni korak za Baragovo razglasitev blaženim. Slovesnosti se je udeležil tudi ljubljanski škof Rožman, ki je držal slovenski cerkveni govor.

Tako bo najbrže prvi Slovenec dosegel slavo oltarja po zaslugi tujine, ki zna bolje ceniti naše verske velikane kot domovina sama.

Romarski shod na Opčinah

Še nekaj dni in imeli bomo veliki romarski shod pri Fatimski Materi božji na Opčinah. V nedeljo 17. sept. naj se dvignejo Marijini častilci po vseh vaseh in v mestu in vsi veseli hitimo k naši Kraljici in Pomočnici. Naj se ponovijo nepozabni spomini lanskega leta! Vsaka župnija je šla s svojim duhovnikom v skupni procesiji, vsaka vas je po svoje dala čast Materi božji. Mladina, pevski zbor, veliko število vernikov, to so bili zastopniki prav iz vsake župnije. Tako želimo tudi letos. Izrecno vabimo, naj se udeležijo skupne procesije s svojimi duhovniki vsi cerkveni starešine, cerkveni pevci, vsi strežniki. Prav tako že danes vabimo vse naše rimske romarje, naj pridejo z vsemi drugimi Marijinimi častilci na Opčine. Vsi naj nosijo svoj romarski znak. Vabljene so narodne noše, belo oblečena dekleta in naši fantje. Vsi kristjani dobre volje pojdimo povedat naši Materi, da se versko življenje po njenem slovesnem obisku v naših vaseh lepo razvija, da hočemo za vsako ceno ostati verni ljudje, svojemu Bogu vdani otroci in materi domovini pravi sinovi!

Italijanski tisk

V Italiji izhaja čez sto dnevnikov, od katerih je samo osem odločno katoliških. — Periodičnih časopisov, to je takih, ki izhajajo tedensko ali mesečno, je čez 4800; od teh je okoli tisoč politične, 1800 verske in nabožne, 700 tehnične vsebine. Mladinskih listov je okoli 200, posvetne in frivolne vsebine pa čez tisoč.

Največ naklade imajo »Grand' Hotel«, »Domenica del Corriere«, »Oggi« in še nekaj drugih, od katerih ima prvi čez milijon naklade. — Katoličani izdajajo in čitajo predvsem te-le revije: »Orizzonti«, »Gioia«, »Alba«, »Sintesi«, »Vittorioso«, »Corrierino« in »Giornalino«, ki dosežejo vsi skupaj komaj dva milijona izvodov. List »Crociata Missionaria« ima sam 350 tisoč naklade.

Kaj je Kemperletov sklad?

To so darovi, ki jih prejema naš list. Samo ž njim ga bomo mogli povečati. Z istimi tudi dostojno proslavimo spomin naše prezgodaj umrle idejne veličine, Poldeta Kemperleta! Za to čim več za Kemperletov sklad!

Zveza krščanskih demokracij za srednjo Evropo

(Nadaljevanje s prve strani)

je bilo doseženo v emigraciji, tudi po osvoboditvi. To sodelovanje, medsebojno spoštovanje in razumevanje Kršč. demokratičnih strank naj postane trajni temelj in trdna opora sodelovanja vseh držav Srednje Evrope, kot integralnega dela Združene Evrope in sestavnega dela Združenih narodov.

Delavske mase za železno zaveso so se razočarale nad podržavljanjem trgovine, obrti in industrije in nad forsirano industrializacijo, ki sta jim prinesli suženjstvo in ne svobode, ki so jo čakale. Delavci hrepenijo po resničnem, naprednem, krščansko socialnem redu. Zato bo stopila Zveza v stik z voditelji krščansko socialnih sindikatov in koordinirala svoje delo z njihovimi težnjami.

Vodila bo preko tiskovne agencije in mesečnih pregledov pismeno in ustmeno propagando proti komunizmu.

Vso svojo skrb bo posvetila Zveza mladinski organizaciji. Združila bo njene sile in stalno opozarjala svet na njene probleme ter jo pripravljala, da se bo usposobila za politično in ekonomsko nalogo, ki jo bo morala prevzeti, ko bo njena domovina zopet svobodna. Zveza bo izdelala načrt politične organizacije Srednje Evrope kot sestavnega dela Združene Evrope.

Komunizem ve, da je krščanstvo njegov neizprosni in trajni nasprotnik. Med njegovo ideologijo in ideologijo krščanstva je kompromis nemogoč. Če ga komunizem išče, dela to samo iz taktičnih razlogov. Zato se obrača vsa sila komunistične državne in strankarske organizacije vedno in povsod v prvi vrsti proti krščanstvu. Uničiti Cerkev, likvidirati njene služabnike, zatreti v človeških srcih vero v Boga in krščansko čustvovanje, je cilj, ki ga skuša komunizem doseči, ker ve, da je toliko časa njegova zmaga nesigurna, dokler bo tlela v človeških dušah v Boga, človekovo dostojanstvo, svobodo poedinca in svobodo narodov.

Zadnjih pet let strašne, neenake in neizprosne borbe v Srednji Evropi in na Balkanu je dokazalo, da je krščanstvo najmočnejši, najbolj načelni, resni in nepopustljivi nasprotnik komunizma. Zato je prav, da so se združili voditelji nekdanjih krščanskih strank iz teh držav, da povežejo svoje delo in izkustva z napori drugih krščanskih strank svobodnega sveta in preko njih z napori vsega svobodnega človeštva, da se končno uniči brezbožna sila komunizma.

KULTURA

Pevski koncert v Števerjanu

Ob prav ugodnem vremenu so števerjanski pevci priredili v nedeljo napovedani koncert. Brez posebne reklame se je nateklo na lepi števerjanski grič v nedeljo popoldne prav veliko število ljudi, posebno Goričani so si privoščili prijetni izlet v Brda, da slišijo tam lepo pesem in se naužijejo dobrega zraku. Gotovo jim ni bilo žal za trud. Saj smo od nedeljskega koncerta vsi odšli z zadovoljstvom v duši, okrepčani na duhu in telesu, ker so nam Števerjanci nudili več, kot smo pričakovali.

Predvsem je človeka začudil okusno izbrani prostor za koncert. Saj je bila to skoro naravna dvorana sredi zelenih borovcev, ki se je izkazala za zelo akustično, tako da je postal zvočnik nepotreben. Potem moramo povedati, da je bil tudi oder dobro postavljen, čeprav mu je manjkalo nekaj bogatejše scenerije. To si bodo Števerjanci sčasoma gotovo oskrbeli, sedaj, ko so si z lastnimi sredstvi nabavili tako mičen oder, ki bo lahko služil sličnim prireditvam tudi drugod širom dežele, ker je zložljiv.

Na takem odru in v takem prostoru je tudi pesem zadonela še bolj ubrano in prijetno. Program je bil tako obilen, da je vsakdo lahko našel v njem, kar mu je posebno ugajalo, a tudi, kar se mu je zdelo manj posrečeno. Slabega in graje vrednega pa ni bilo nič. Obsegal je pesmi za moški, ženski, mešani, mladinski in otroški zbor. In vsak zbor je nastopil z več točkami. Poleg tega so bili še kupleti za ženske, mešane in mladinske vloge. Tako moramo res reči, da je bilo za vse okusno. Pri tako bogatem sporedu, ki ga je naštudirala števerjanska mladina v prav kratkem času pod vodstvom svojega pogumnega in požrtvovalnega pevovodje Hermana Srebrniča, se ne smemo čuditi, če ni bilo vse dovolj opiljeno in umetniško na višku. Ta ali ona pesem ali kuplet bi ob daljši vaji bolje uspel; kljub temu pa moramo priznati, da so se vsi, pevci in pevovodja, izredno potrudili, da so dosegli vendarle dobre uspehe, ki so jim lahko v ponos. Posebno moramo pohvaliti ženski zbor, ki ima čiste in zvonke glasove, kot jih ne srečamo povsod. Zato je bil ženski duet »Divja roža« najboljša točka vsega programa. Tudi moški imajo dobre glasove, le da so prvi tenorji nekoliko šibki, kar se je pri moškem zboru poznalo. Otroci kažejo, da ima Števerjanski zbor dober naraščaj, kar daje upanje, da bo zbor gotovo dosegel še večjo popolnost v prihodnosti, če bo vztrajal na v nedeljo začeti poti.

Števerjanska mladina nam je v nedeljo pokazala, kaj lahko premore požrtvovalnost, ki se ne straši trudov. Zato ji iz srca kličemo: »Le pogumno naprej v delu za slovensko in krščansko kulturo!«

Ob dvajsetletnici bazoviških žrtev

Dne 6. sept. preteče dvajset let, odkar so bile ustreljene bazoviške žrtve: Marušič, Valenčič, Bidovec in Miloš. Padli so kot borci za svobodo primorskih Slovencev, ker so hoteli v svojem mladostnem idealizmu opozoriti svet na težke krivice, katere je fašizem prizadeval slovenski manjšini v Italiji. Bazoviški streli ter prelita kri so globoko odjeknili v duši našega ljudstva in v vsej demokratični svetovni javnosti.

Kot katoličani smo vedno obsojali vsako nasilje, pa naj izhaja od katere koli strani. Zahtevali smo zlasti od državnih oblasti, naj priznajo vsem, tudi narodnim manjšinam, njihove pravice, kajti nasilje rodi odpor, odpor daje priložnost za represalije, te pa so vir sovraštva in maščevalnosti.

Danes, ob dvajsetletnici bazoviške krvave tragedije, ponovno dvigamo glas in zahtevamo od ZVU v Trstu ter od italijanskih državnih oblasti v Italiji, naj zagotovijo Slovencem mirno in varno narodno-kulturno rast in razvoj, da bo med obema narodoma zavladala sloga in krščanska ljubezen.

AKADEMSKI KLUB V GORICI
priredi
v nedeljo 10. septembra ob 16h
v ŠTEVERJANU
Nušičevo veseloigro:
GOSPA MINISTRICA
(v 4. dejanjih).
Prostovoljni prispevki za kritje stroškov.

Messaggero Veneto in Primorski dnevnik

Je li zgolj slučaj?

Je li zgolj slučaj, da sta pred časom komunistični »Primorski dnevnik« in fašistični »Lunedì« večkrat skoro iste dni s prav istim besnim sovraštvom blatila in sramotila primorsko slovensko duhovščino? Je li slučaj, da sta se »Primorski dnevnik« in »Messaggero Veneto« v soboto, dne 2. t. m., bratsko znašla pri napadu na iste duhovnike; saj sta istega dne z istim strupom in z isto grožnjo, da bosta še klevetala, izpovedala svoje globoko sovraštvo do naših duhovnikov. Je li to zgolj slučaj?

Če sta se Herod in Pilat sprijaznila, ko je šlo za Kristusovo smrt, in če sta si tudi Hitler in Stalin podala roke, da uničita Poljsko in pahneta Evropo v požar druge svetovne vojne, zakaj bi komunisti ne sklenili pobratimstva in »jeklenega pakta« s šovinističnimi kripto-fašisti okrog »Messaggero Veneto«, ko gre za uničenje primorskih slovenskih duhovnikov?

Ali nista Turjak in Črni vrh zgodovinska klasična primera, da je taka, čeprav hibridna povezava učinkovita? Osnova za zvezo je dana po istem satanskem sovraštvu; še dopis in pečat — in zaveza je sklenjena. Če se ob nevihtah celó ogenj in voda skupno igrata v oblakih, zakaj bi pri pokončevanju slovenskih duhovnikov »Primorski« in »Messaggero« skupno ne vihtela bridkega meča? Da, zakaj bi ga skupno ne vihtela?

Vsem pametnim ljudem — Slovencem in Italijanom — ki niso čitali teh izlivov sovraštva, povemo, da naziva »Primorski dnevnik« slovenske duhovnike »izdajalce naroda«, »Messaggero Veneto« pa jim pravi »preti sloveni nazionalisti«, ki so prišli v Gorico »per impadronirsi di Gorizia«.

Tako oba na isti dan lažeta vsak po svoje. Kako že piše sv. Pavel Korinčanom v svojem prvem listu (4. 12. 13.): Ko nas sramotè, blagoslavljamo; ko nas preganjajo, prenašamo; ko nas preklinjajo, prosimo; kakor smeti smo postali, vseh izvržek do zdaj.

Le blatite, morda dosežete svoj namen!

GOSPODARSTVO

KUHINJA BODOČNOSTI

(Nadaljevanje)

Pred dobrimi dvajsetimi leti, ko se je komaj pričela nova doba zmrznjenih jedi, so prve najavile njen prihod velike hladilnice za skupne uporabe. Nastajale so predvsem po deželi. V teh velikih stavbah je lahko vsakdo sam poskrbel za ledenenje svojih pridelkov in vzel v najem del hladilnice, v katerem je svoje poledenele pridelke hranil. Danes je po Združenih državah 11.000 takih skupnih hladilnic s 6 milijoni posameznih v najem oddanih hladilnikov. V njih lahko shranijo letno tisoč ton poledenelega blaga. S tem so pridobili kmetje nešteto koristi. Ni jim treba soliti mesa za zimo, lažje uravnavajo svoj način prehrane, lahko koljejo v vsakem letnem času in jim ni treba brezplačno razdajati drobovine, ker bi se sicer pokvarila. Led ohrani vse, dokler ne uporabijo posameznih kosov. Gospodinjam se ni treba več mučiti z vkuhavanjem sadja in povrtnine za zimo. Prav tako lahko postrežejo svojim družinam z jedjo, ki so jo pripravile že pred enim tednom.

S to iznajdbo pa so se okoristile tudi gospodinje po mestih. Ni jim več treba hoditi na trg vsak dan. Nakupovanje opravijo dvakrat na mesec. Z novim načinom pa si tudi prihranijo ogromno časa za kuhanje. Najhitrejši je način »Frostmaster«, kjer dostavlja tvrdka vso mogočo vnaprej kuhano in poledenelo hrano v zavitkih iz lepenke, ki jo tudi na mizo prineso na krožnikih iz lepenke. Ob 17,30 prineso večerjo na dom. Ob 17,55 je že pripravljena na mizi, ob 19 uri pa gre družina že v kino. S tem je odpadlo tudi pomivanje, ker papirnate krožnike enostavno po uporabi vržete v smeti. Edino kar je treba znati, je pravilno »otajanje« poledenele hrane. Lahko trdimo, da so danes v Ameriki vnaprej kuhana ledena jedila na istem mestu kot avtomobil in televizija.

(Nadaljevanje)

Dr. METOD TURNŠEK :

„Pa bom šel na planine...“

(NOVELA)

Tisti večer so pri Janševih po skupni, toli okusni kmečki večerji, tudi vsi skupaj molili. Mati je snela s kropilnika ob vratih velikanski leseni rožni venec, ki je imel jagode orehove velikosti. Nič se niso Janševi sramovali molitve pred tujcem, akademikom. Saj bo menda že krščanski človek, si je tiho dejala mati. Molili so vsi kleče, naslanjaje se na klopi krog mize. Tudi Ciril je hočeš nočeš zlezel na kolena. Do tega ga doma niti mati ne bi mogla pripraviti. Zdaj pa je Ciril sprevidel, da ima pravi slovenski dom dva temelja: tvarnega in duhovnega, delo in molitev. S pravo iskrenostjo so pomolili tudi za duše, ki so se iz hiše ločile k Bogu v večnost. Ciril je občutil, da je pravi slovenski dom in slovenski narod trdno povezan tudi z onostranostjo.

Za rožnim vencem je mati začela še z litanijami vseh svetnikov. Bila pa je tako urna, da so jo le mladi mogli dohajati. Oče je spočetka nekaj krat izostal s »prosi za nas!«, nato jo je pa pogruntal. Vse zamujeno je za vsako tretjo, modro vmešal in krepko naglašal:

»Trikrat Boga za nas prosi! Trikrat Boga za nas prosi!«

Cirila je posil smeh, potem pa si je zadovoljno mislil sam pri sebi:

»Hudikov Gorenjec, kako je ta praktičen! Ta si pa zna pomagati!«

Ponoči je Ciril prijetno spal. Ker pa se ga je držalo še nekaj stare vraže, da se namreč gotovo zgodi, kar se sanja komu, ki je prvič pod tujo streho, je Ciril bil zjutraj ves presrečen, da se mu je sanjalo o Eličinem prihodu.

Mati je za zajtrk postavila pred Cirila veliko latvico zavrelega mleka, načet hleb črnega kmečkega kruha in veliko žlico. Ciril se je spomnil Elice in ugotovil, da bi polovico mleka brez škode mogel odstopiti Elici in bi ji ga še ostalo. Kar pa zadeva kruh, zapečen s tako močno trdo skorjo, bi pa Elici ostra skorja dobro obrusila vse zobe, brez dišečih odolov in kalodontov. Mati je Cirilu vrelega mleka hotela še doliti, pa je Ciril z obema rokama zakril latvico in zabranil tolikšno potrato.

Po zajtrku sta se Ciril in Janez dvignila za vas na vzpetino, da bi se Ciril malce razgledal po okolici. Same lepote so se ponujale: od severa mogočni sivi Stol s Prešernovo domačijo pod sabo, od zahoda blejski grad s spokojnim, v soncu se iskrečim Blejskim jezerom z belo belo cerkvico na otočku, za jezerom pa široki pasovi temnih smrekovih gozdov in veličastne gore s samim mogočnim Triglavom, ki je v jutranjem soncu bil za čuda čist in vabeč. Tudi dolina Save Bohinjke je mikala in vabila v svoj skrivnostni svet. Proti vzhodu je pa na prostrani radovljiški ravnini, obrobljeni s severa z verigo karavanških planin, v jutranji sončni pripeki kar puhtelo z rodovitnih njiv in senožeti, kot da tam okrog Radovljice in Brezij vse kar nekam diha in živi...

»Pravljična dežela!« se je čudil Ciril. »Škoda, da še ni Elice! Tu bi pila nebroj krasot! Prešeren je že vedel, zakaj je to okolico nazval »podobo raja«. Ej, Elica, tu, pod tem sinjim, cvetočim nebom bi se predivno zaiskrila tebi še skrivana — »skrivnost«! Morda pravkar bereš moj včerajšnji pozdrav, kaj?«

Med njivami z že zrelo krompirjevo zeljo, z visoko, že rumenečo koruzo ter prelepo cvetočo ajdo sta Janez in Ciril zavila proti bližnji vasi, ki je bila vsa v sadnem drevju. Janez pa je bil z mislimi ves čas nekam odsoten. Ciril je slutil, da fant na nekaj misli. Spomnil se je, kako je v bolnici omenil »nekoga«. Cirila je mikalo, da bi izvedel, kje in kdo je tisti »nekdo«, ki je Janezu bil in je bržčas tudi zdaj tako pri srcu. Vendar ni maral nič vprašati. Pa se je Janez sam izdal. Janeza je kar neslo tja v polje, kjer so na neki njivi kopali krompir. Ženske, večinoma starejše, so hitele vsekavati v suho zemljo z motikami. Prva pri kraju je bila brhko dekle v rdeči ruti. Janez je že od daleč začel dvigati klobuk in voščiti:

»Bog daj dobro srečo, Brejčevi! Rabite pomočnikov?« Janez je zdaj res oživel.

»Bog daj, Bog! Prav taka dva bi rabile, Janez!«

ŠOLSTVO

Slovenske srednje šole v Trstu

Na vseh srednjih šolah in tečajih v Trstu in okolici se je začelo vpisovanje dne 1. septembra in se zaključi dne 25. septembra. Učenci, ki polagajo popravne izpite ali razredne izpite, se lahko vpisujejo do konca meseca.

Vpisati se morajo tudi vsi oni, ki so položili sprejemni izpit. Vpisovanje je vsak delavnik od 10. do 12. ure. Podrobnosti na oglasni deski vsake šole.

Strokovna šola v Trstu

Vpisovanje v Državno Nižjo Trgovsko strokovno šolo v Trstu, bo trajalo od 1. do 25. septembra 1950.

Učenci, ki imajo popravne izpite se lahko vpišejo do 30. septembra 1950.

Prošnjo za vpis sprejema tajništvo šole vsak dan od 9.30 do 12. Prošnjo naj prosilci napišejo na tiskovino, ki jo dobijo v šolski pisarni, kjer so tudi navedeni dokumenti, ki jih je treba priložiti.

Popravni izpiti vseh vrst se bodo pričeli v drugi polovici septembra, po razporedu, ki je razviden z razglasne deske šole v Via Lazzaretto Vecchio 11-II.

Goriške šolske vesti

Vpisovanje v vse razrede vseh štirih slov. srednjih šol v Gorici bo trajalo od 1. do 25. septembra. Natančnejša navodila so razvidna z razglasne deske vsake šole. Svetujemo vsem, naj opravijo vpisovanje čimprej, da ne bo zadnji dan prevelikega navala in bodo morali zaradi tega izgubiti mnogo časa s čakanjem.

Pri tej priliki opozarjamo starše učencev, ki so dokončali ljudsko šolo, da vpišejo svoje otroke v čim večjem številu v nižjo srednjo šolo ali v strokovno šolo. Za strokovno šolo ni potreben noben izpit za tiste, ki so z uspehom dovršili V. razred, medtem ko morajo tisti, ki imajo samo štiri razrede ljudske šole, polagati sprejemni izpit. Za nižjo srednjo šolo pa morajo vsi delati izpit. Tudi za te izpite so vsa potrebna navodila razvidna z razglasne deske šole.

Tisti učenci, ki so izdelali sprejemni izpit za nižjo srednjo šolo ali ga bodo izdelali v jesenskem roku, se vpišejo lahko tudi v strokovno šolo, če se čutijo zanjo bolj poklicane. Ta strokovna šola je primerna zlasti za take, ki ne nameravajo nadaljevati študija na višjih srednjih šolah.

Izpiti jesenskega roka se bodo pričeli v ponedeljek 18. septembra ob 8.30 s pismeno nalogo iz italijanščine; samo obe maturi se bosta začeli 2. oktobra ob 8.30 istotako z italijansko nalogo. Za ostale predmete je vrstni red na razglasni deski. Izpiti se bodo začenjali točno in zamudniki ne bodo pripuščeni. Za tiste, ki bodo polagali izpite v jesenskem roku, bo vpisovanje do 30. septembra.

DOPISI

Slovenski romarji v Rimu

Te dni je v Rimu 270 tržaških Slovencev. Z njimi so tudi goriški Slovenci (120 po številu). Gotovo so se jim pridružili številni Slovenci, ki stalno bivajo v Rimu in tako nad 500 Slovencev častno zastopa naš katoliški narod v svetem mestu. Zelo smo zadovoljni, da se je sorazmerno z drugimi velikimi narodi odločilo tako lepo število tržaških in goriških rojakov za dolgo romanje v Rim. Bratje, ki odhajate v Rim, nesite na grobove apostolov in mučencev pozdrave vse naše širne domovine. Izrazite neomajno vdanost vsega našega naroda sv. očetu. Iz vašega velikega zastopstva in iz vsega vašega bivanja v Rimu naj premnogi spoznajo, kaj je katoliška vera Slovencem! Če ne bi bila naša domovina zasužnjena, bi šlo število slovenskih romarjev v tisoče. Toda ne dvomimo. Prišel bo dan, ko bomo mogli vsi Slovenci v lepi svobodi pokazati sv. očetu zaceljene rane, ki smo jih dobili v boju s srpom in kladivom. Zaupajmo neomajno v Marijo in ne bomo prevarani!

Slovensko šolsko zabavišče v Gorici

V soboto dne 2. t. m. so slovesno zaključili delo v slovenskem otroškem zabavišču v Alojzijevišču s prav posrečeno prireditvijo in razstavo ročnih del. Posetili so jo razni slovenski in italijanski predstavniki šolskih oblasti. Na sporedu so bile deklamacije, glasbene točke in šaljiv prizor. Na razstavi ročnih del so zraven goriških pokazali svojo umetniško sposobnost tudi štandreški otroci. Uspeh je bil kar zavidljiv. Vsa pohvala gre voditelju in gdč. učiteljicam.

Smrt štandreške matere

V soboto smo pokopali v Štandrežu mater treh nedoraslih otrok gospo Zofko Lutman, vdovo po Lojzetu Makucu, ki je umrl v skrivnostnih okoliščinah samo par dni potem, ko se je, še ne pred enim letom vrnil iz Jugoslavije z razbitim ramenom preko bloka pri »Rdeči hiši«.

Žalostna vdova očividno ni mogla prenesti prehudega udarca, ki so ji ga zadali hudobni ljudje s tem, da so ji neusmiljeno uničili družinskega očeta. Poleg drugih bolezni in skrbi je ubogi materi žalost po ubitem možu razjedala še tisto zdravje in moč, ki ga je imela in je tako omagala.

Marsikdo se je tudi vprašal, kdo bo pred Bogom in narodom odgovoren za toliko nesrečo, kajti nekaterih, ki so običajno povsod navzoči, pa pri sedanjem tragičnem pogrebu ni bilo zraven. Res značilno!

Pokojni želimo tistega miru, ki ji ga hudobneži niso dali v življenju, otrokom pa tiste tolažbe in pomoči, ki jim jo more nuditi le ljubi Bog!

Bazovica

Naša Marijina spominska procesija se je vršila že v soboto pozno zvečer in ne v nedeljo, kakor je bilo napovedano. Dekleta in nekatere žene so pripravile in okrasile cerkev. Marijin kip je bil v cerkvi sredi lepih belih oleandrov, kakor sredi belega vrta. Ob devetih zvečer se je razvila procesija po vasi. Spremljalo jo je lahno potrkavanje zvonov. V noči mir so se razlegale lepe Marijine pesmi. Slovesnost je posebno povzdignilo sodelovanje salezijanske godbe iz Trsta, ki se je nalašč za to priliko naučila več slovenskih Marijinih pesmi, kakor: Lepa si, lepa si... Ti, o Marija. Ko smo se vrnili v cerkev, je g. Janežič v lepih besedah poudaril, kako važno mesto ima Marija v življenju vsakega kristjana. Po končani slovesnosti v cerkvi, so nam godci zaigrali nekaj lepih komadov. Zelo hvaležni smo jim!

Procesija je pokazala več stvari. Vidi se, da ljudje za Marijo radi veliko naredijo. Samo par hiš ob poti, kjer je šla procesija, ni bilo razsvetljenih. Svetujemo tudi drugim, da k cerkvenim slovesnostim povabijo salezijansko godbo ,ker bodo gotovo zadovoljni. Naša procesija pa se bo vršila v bodoče vsako leto na Marijin praznik 8. septembra, ker so ob prvih nedeljah v septembru razne proslave v spomin bazoviških žrtev.

ZAHVALA

Števerjanska mladina se najiskreneje zahvaljuje vsem, ki so v tako velikem številu posetili njen prvi letošnji nastop in so kakorkoli pripomogli k uspehu prireditve.

NOVICE

Slovenski novomašniki v Lemontu

Prevzvišeni škof Gregorij Rožman je dne 29. junija t. l. posvetil v duhovnike v slovenski frančiškanski cerkvi Marije Pomagaj v Lemontu dva frančiškanska bogoslovca: fr. Bazilija Valentina, ki nam je znan kot pisatelj »Tončka iz Potoka«, ter fr. Inocenca Ferjana. Mladima patroma čestitamo iz srca in jima želimo bogatega božjega blagoslova.

Nadškof Stepinac

Pred dnevi so oblastva uradno javila, »da je zagrebški nadškof dr. Alojzij Stepinac, ki je bil 1946. leta obsojen na 16 let ječe, zaradi kolaboracionizma, čil in zdrav«. S tem seveda skuša komunistična vlada prepričati svetovno javno mnenje, da so neresnične vesti o slaben zdravstvenem stanju nadškofa Stepinca, katerega ves svobodni svet ceni in spoštuje zaradi krivične obsodbe.

Obsodba sovjetskih vohunov

Beograjsko okrožno sodišče je pred nekaj dnevi sodilo skupinici štirih sovjetskih vohunov ,med katerimi je bil eden sovjetski državljan. Izrečene so bile kazni od treh do trinajstih let odvzema prostosti s prisilnim delom.

Dopusti vojakom — kmetom

Obrambno ministrstvo v Rimu sporoča, da vojaki — kmetje imajo pravico do dopusta. Za njegovo dosego je treba predložiti prošnjo, katero napravi voditelj, odnosno poglavar družine. V prošnji je treba povdariti, da je vojak nujno potreben pri domačih poljskih delih. Prošnjo mora potrditi krajevno orožniško poveljstvo. Dopust dobe samo oni, ki služijo vojsko nad šest mesecev.

Pogovori na meji

Pogovori med svojci iz te in one strani so se tudi v nedeljo 3. t. m. redno vršili na bloku pri »Rdeči hiši«, kot je bilo dogovorjeno med jugoslovanskimi in italijanskimi oblastmi. Menda za izročanje darov svojcem ni več tako enostavno kot poprej.

Na bloku v Štupici pri Čedadu so še vedno dovoljeni razgovori, tudi darila svojcem se še vedno lahko izročajo.

Beograd

Kakor poroča jugoslovanska agencija Tanjug, je bila sklenjena med Jugoslavijo in Švedsko trgovska pogodba, ki predvideva izmenjavo blaga v vrednosti 70 milijonov švedskih kron tekom enega leta.

London

Iz Londona poročajo da sta sklenili vladi Sovjetske zveze in Češkoslovaške tajni dogovor o pravicah pridobivanja uranove rude na ozemlju češkoslovaške republike. Ta dogovor naj bi nekako urejeval sovjetsko izkoriščanje uranovih rudnikov, kateri so, kot znano, že dalj časa v sovjetskih rokah.

Gorica

Kakor poroča goriško županstvo, bo deželni živinozdravnik na razpolago kmetom v Pevmi, Oslavju in Števerjanu vsak drugi petek, začenši z 28. septembrom t. l.

Spomin na tabor

Fotografije pevskih zborov in nastopov na slovenskem taboru na Repentabru so vsem na ogled v Katoliški knjigarni v Gorici in v knjigarni Furlan (pri sv. Antonu Novem) v Trstu. Kdor bi želel naročiti fotografije, naj v knjigarni to sporoči.

»Ob stoletnici slovenskih ljudskih taborov

priredi

Slovenska prosvetna matica

dne 10. septembra od 15. ure dalje

Narodno slavje na Opčinah

(prostor za pokopališčem)

Nastopijo: Godba s Proseka, pevski zbori, solisti, dekliški tercet s Kontovela. — Po prosvetnem sporedu ljudska zabava.»

Darovi za sklad L. Kemperleta

G. dr. Vrtovec, zdravnik 1000.— lir.

Srčna hvala!

ZA »SLOVENSKO SIROTIŠČE

Prijatelj iz Trsta v zahvalo presv. Devici Mariji za prijeto milost 10.000; ga. Kristina Kleindienst darovala tri pare čevljev, dobro ohranjenih, za otroke — sirote; Avgust Frandolić 210; zbirka (A) 30.— lir.

Vsem našim dobrotnikom srčna hvala z zagotovilom hvaležnosti in molitve!

Odgovorni urednik: *Stanko Stanič*
Tiska tiskarna Budin v Gorici

so se ženske naglo zravnavale. »Saj se res ne spodobi, da bi Tilka, ki ima tebe za fanta, morala sama nositi košare na voz!« je Janeza zbodla stara Kržišnikova.

Tilka je zardela. Pa tudi ustrašila se je, če Janez, ko je z njim tujec vojak, ne prihaja morda že po slovo.

»Kristus, Janez! Kaj že mar odhajaš? Zakaj tako naglo?« Dekle se je zelo vznemirilo. Prsi so ji razburjeno začele plati.

»Ne še, ne!« je segel vmes Ciril, videč Tilkino osuplost. »K vojakom se še nič ne mudi! Bo si Janez prej vsaj še nekaj krat pete obrusil! Kolikor ne na njivi in cesti, pa na podu pri plesu!«

»Tako, ja! Kaj bi človek bil žalosten!« so pritrjevale ženske ter strmele v zgovornega tujca in ugibale, od kod bi neki bil.

Janez je pa za Cirilom popravljal:

»Seve, ta moj znanec pri vojakih lahko tako govori, ker je na dopust šele prišel, meni so pa res dnevi že šteti! Do nedelje zvečer...«

»Oh, Janez, škoda te bo! Zakaj že?« se je storilo milo domačinkam.

Tilka je povesila glavo. Srce se ji je stisnilo v bolečini. Ko je spet dvignila oči in se ozrla proti Janezu, so se v očeh svetlikale solze.

»Kaj se hoče! Tako je! No, pa preden odidem, se bomo že še videli!«

»Tako je prav, Janez! Le daj se nam prej še kaj videti! Vsaj Tilki, veš!« so ženske sočustvovale s solznim dekletom.

»Kaj pa, če ju prej oženimo?« je Ciril skušal spraviti vse v dobro voljo.

»E, potem bomo pa že zdaj tu na njivi zaplesale z motikami in cajnami!« se je urno znašla stara Kržišnikova. Vsem je odleglo.

* * *

Tisti večer so pri Janševih majili koruzo. Fantje v soseski so vedeli, da je Janez z eno nogo že na potu zdoma, in so se zbrali k Janševim, da bi pomagali zmajiti koruzo in bi Janeza tudi kaj razvedrili. Krepki mladeniči so se s prešerno radostjo in nagajivostjo usedli krog velikega kupa koruze. Krivci na klobukih so se jim majali in jim ponosito pristojali. Tisti, ki so vojaščino že odslužili, so imeli za klobuki dvojna peresa, bodoči naborniki in vojaki pa le preproste krivce. Fante je ob koruzi bil sam pogum in ponos, radostna šala in smeh. Lotili so se dela in nagrmadeni kup koruze jim je tako plahnel, kot da jim sam vrag puli storže iz rok. Brž so med delom tudi zapeli. Grmeli so basovi, tisti pa, ki so prek jemali, so iz grla znali iztisniti skoraj dekliški sopran. Kajpak je odmevalo vmes tudi vriskanje, tako krasno, da se je strop tresel in je Janševemu očetu srce od radosti igralo. »Dunaj, so to fantje! Dunaj, da so!« je samemu sebi pritrjeval.

Ob koncu je mati prinesla v slamnjači kruha, hrušk, jabolk in vrč vreznega novega sadjevca. Ta in oni si je naglo odtrgal od hleba škrajček ali koščck meče, zvrnil kozarec, pa se je fantom strašno mudilo, ker je Dermtov Lojz že nategoval harmoniko. Vse bi še bilo, le deklet ni bilo, deklet. Samo Špelca je z materjo majila koruzo. No, bo pa Špelca večkrat zaplesala, so se nadejali fantje. Toda Špelca je fantom napravila šobo in ni marala iti plesat. (Morda zaradi gosta Cirila pri hiši ali pa se ji je kot resnobnemu dekliču ples sploh zdel malo prida).

»Če nič, pa nič! Bomo se pa sami zavrteli! Kaj misliš, da se ne moremo?« so fantje vračali Špelci. »Le daleč, daleč se proč umakni, da te ne bo odneslo!«

In zares so se fantje zavrteli, da se je krog njih delal ne veter, marveč vihar. Sukali so se tako divje naglo in udarjali s petami ob tla tako silovito, da se je Ciril zbal, da bodo še pod predrli in hram sesuli. Po prvem odmoru so fantje povabili na ples še Cirila in Janeza. Janez se je izgovarjal, da ga še vedno malce boli rana po operaciji, dasi ni bilo tako.. Izgovor je pa le držal. S Tilko bi pa se Janez seve z največjo radostjo zasukal, tudi če bi ga bolelo devet ran. Ciril bi na vse zadnje še šel plesat, pa se je bal, da bi se mu v tako vražje divjem plesu — kot povodnjega moža z lepo ljubljansko Urško — začelo motiti in v želodcu dvigati. Tudi na Elico se je spomnil in se mu ni zdelo lepo, da bi se on, akademik medicinec, podil s kmečkimi fanti — brdavsi. Nalašč se je obrnil proti Špelci, češ, če bi ona marala iti plesat z njim. Špelca pa je že zaradi fantov tudi Cirilu nagajivo pokazala figo in se obrnila vztran. To je Cirilu bilo dobrodošlo in se je fantom začel opravičevati, da pač nima para. Pa tudi na svoje pete mora misliti, je dejal, kajti namenjen je še v planine. Fantje so se pa zakrohotali:

»Uha, kaj pete, ples, ples!« *(Nadaljevanje)*